

Kúria

ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.631/2016/6.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke, Dr. Feleky István előadó bíró, Dr. Tóth Györgyi bíró

Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2016. szeptember 29.
Az ügy tárgya: ittas állapotban elkövetett járművezetés
bűntette
Terhelt(ek): fk. vádlott neve

Első fok: Járásbíróság 30.Fk.1310/2014/6. ítélet, 2015. január 14. tárgyalás
Másodfok: -
Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ügyész

Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban bűntette miatt fk. vádlott neveellen folyamatban volt büntetőügyben a Csongrád Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szegedi Járásbíróság 30.Fk.1310/2014/6. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy mellőzi a közúti járművezetésre és az annak tartamába beszámításra vonatkozó rendelkezéseket.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Szegedi Járásbíróság a 2015. január 14. napján tartott tárgyaláson meghozott, kihirdetett és fellebbezés hiányában aznap

jogerős 30.Fk.1310/2014/6. számú ítéletével fk. vádlott nevéterheltet bűnösnek mondta ki súlyos testi sértést okozó, ittas állapotban elkövetett járművezetés büntetében [2012. évi C. törvény (Btk.) 236. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont].

- [2] Ezért őt 2 évre próbára bocsátotta és 2 évre eltiltotta a közúti járművezetéstől. Rendelkezett továbbá a pártfogó felügyelet alatt állásról, a közúti járművezetéstől eltiltás tartamába beszámításáról és a bűnügyi költségről.
- [3] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen a Csongrád Megyei Főügyészség nyújtott be 6.B.455/2015/2-I. szám alatt felülvizsgálati indítványt a fk. terhelt javára a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontját megjelölve: a próbára bocsátás és a pártfogó felügyelet büntetőjog szabályának megsértésével történt alkalmazása miatt; az alapítélet megváltoztatásával ezek mellőzése érdekében.
- [4] A megyei főügyészség indokai szerint a fiatalkorú elkövetőkre is érvényes rendelkezés, hogy a megrovás, a próbára bocsátás és a jóvátételi munka önállóan, büntetés helyett alkalmazható intézkedés [Btk. 63. § (2) bekezdés], ezért a próbára bocsátással egyidejűleg kizárt, s ekként törvénysértő büntetés kiszabása is. A fiatalkorú elkövetőkre is érvényes még az a rendelkezés, hogy a járművezetéstől el kell tiltani azt, aki járművezetés ittas állapotban vagy járművezetés bódult állapotban bűncselekményt követ el; különös méltánylást érdemlő esetben a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető [Btk. 55. § (2) bekezdés].
- [5] A megyei főügyészség indítványából - bár kifejezetten nem fogalmazta meg - kitűnik, hogy nem lát különös méltányolhatóságot.
- [6] A Legfőbb Ügyészség az Fk.BF.1141/2015. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaposnak találta, egyben módosította, és immár a közúti járművezetéstől eltiltás tanácsulésen történő mellőzését indítványozta.
- [7] A Legfőbb Ügyészség kiemelte, hogy a próbára bocsátás valóban önállóan, büntetés helyett alkalmazható intézkedés [Btk. 63. § (2) bekezdés], mellette csak további intézkedés, így pártfogó felügyelet [Btk. 63. § (3) bekezdés - közelebbről 1. mondat], elkobzás, vagyonelkobzás és elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele [Btk. 63. § (4) bekezdés] alkalmazható - ugyanakkor büntetés nem szabható ki, ide értve a járművezetéstől eltiltást [Btk. 33. § (1) bekezdés f) pont], mely büntetés lehet önállóan vagy más büntetés mellett kiszabható [Btk. 33. § (3)-(4) bekezdés]. A próbára bocsátás lényege a büntetés kiszabásának elhalasztása, vagyis büntetés kiszabása esetén próbára bocsátás alkalmazására nincs törvényes lehetőség.
- [8] A próbára bocsátás sajátossága, hogy fiatalkorú elkövetővel szemben bármely bűncselekmény miatt helye van [Btk. 116. § (1) bekezdés]. Ezt a rendelkezést csak látszólagosan töri meg a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazásának előírása [Btk. 55. § (2) bekezdés], mert az különös méltánylást érdemlőség esetén

kivételesen mellőzhető, ami valójában a bíróság belátásának függvénye.

- [9] Márpedig - írja a Legfőbb Ügyészség - az alapítéletből kiolvashatóak a különös méltánylást érdemlőségének ténybeli alapjai: a terhelt kifogástalan életvitele, az elkövetés során elszenvedett súlyos, életveszélyes sérülései által egészségi állapota megromlott, a sértett a biztonsági öv használatának elmulasztásával közrehatott abban, hogy nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Ilyen körülményekre tekintettel a büntetési célok a próbára bocsátás önálló alkalmazásával is elérhetőek.
- [10] **III.** A - Legfőbb Ügyészség által módosított - felülvizsgálati indítvány alapos.
- [11] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen (alapítélet) a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjának 2. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha - a bűncselekmény törvénysértő minősítésén túl - a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.
- [12] Az ügyészség ilyen anyagi jogi szabálysértésre hivatkozott, amikor azt állította, hogy a bíróság a próbára bocsátás mellett törvénysértő módon szabott ki közúti járművezetéstől eltiltás büntetést is.
- [13] A Kúria a felülvizsgálat során megállapította, hogy a próbára bocsátás intézkedés mellett törvénysértő a járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabása.
- [14] A Btk. 33. § (1) bekezdésének f) pontja büntetésként határozza meg a járművezetéstől eltiltást, amely e § (3)-(5) bekezdéseiben írtak alapján - meghatározott feltételek mellett - önállóan és más büntetés mellett is kiszabható. A Btk. 55. § (2) bekezdése értelmében a járművezetéstől el kell tiltani azt, aki járművezetés ittas állapotban bűncselekményt követ el. A járművezetéstől eltiltás büntetés kötelező kiszabása kizárólag különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető.
- [15] A Btk. 63. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a próbára bocsátás intézkedés, amely a (2) bekezdés értelmében önállóan, büntetés helyett alkalmazható. A Btk. 65. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását próbaidőre elhalaszthatja, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja intézkedés alkalmazásával is elérhető. A Btk. 116. § (1) bekezdése alapján fiataalkorúval szemben próbára bocsátásnak ugyan bármely bűncselekmény esetén helye van, bár ez a jelen ügyben közömbös, hiszen az adott bűncselekmény három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [16] A próbára bocsátás a feltételes elítélés egyik formája. Probára bocsátás esetén a bíróság megállapítja ugyan a bűncselekmény elkövetését és az elkövető büntetőjogi felelősségét, azonban úgy foglал állást, hogy az elkövető újabb bűncselekmény elkövetésétől való visszatartása érdekében nem szükséges büntetés kiszabása, hanem elegendő az ezzel való közvetlen fenyegetés, ezért a büntetés

kiszabását próbaidőre elhalasztja. Amennyiben a próbaidő eredményesen telik el, az elkövető a magatartási szabályokat betartja, büntethetősége megszűnik, ellenkező esetben a bíróság a büntetést kiszabja. A jogkövetkezmény tehát csak akkor fenyegeti az elkövetőt, ha a próbaidő nem telik el eredményesen.

- [17] A bíróság a fenti jogszabályhelyek megsértésével hozott döntést, amikor a próbára bocsátás intézkedés alkalmazása mellett egyidejűleg járművezetéstől eltiltás büntetést szabott ki.
- [18] A Legfőbb Ügyészség helytállóan hivatkozott a terhelt kifogástalan életvitelére, egészségi állapotának megromlására és a sértetti közrehatásra. Ezeken felül veendő számba, hogy rendszeresen jár iskolába, tanulmányi eredménye az átlagosnál jobb, ittassága enyhébb fokú volt, valamint a bűnösségének elismerésére is kiterjedő, teljes körű, feltáró jellegű beismerő vallomást tett. Ilyen körülményekre tekintettel a járművezetéstől eltiltás mégsem kötelező, a büntetési célok pedig a próbára bocsátással is elérhetőek.

Az indítvány elvi tartalma

- [19] Probára bocsátás mellett nincs helye járművezetéstől eltiltásnak. Különös méltánylást érdemlő körülmények folytán a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető. Önmagában a próbára bocsátással is elérhetőek a büntetési célok.

A döntés elvi tartalma

- [20] Probára bocsátás mellett nincs helye járművezetéstől eltiltásnak. Amennyiben a járművezetéstől eltiltás kötelező esete mellett különös méltánylást érdemlőség is fennáll, a járművezetéstől eltiltás kiszabása mégis mellőzhető, ezért - további feltételek megvalósulásával - a próbára bocsátás önálló alkalmazásának is helye lehet; ha viszont a bíróság büntetés kiszabását szükségesnek találja, a járművezetéstől eltiltás nem mellőzhető.

Záró rész

- [21] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulata szerint tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulatának megfelelő összetételben eljárva, és hivatalból lefolytatott vizsgálata alapján a felülvizsgálatot megalapozó más eljárási szabálysértést nem észlelve - a felülvizsgálati indítványnak helyt adott, és a támadott határozatot annyiban változtatta meg [Be. 427. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat], hogy mellőzte a közúti járművezetésre és az annak tartamába beszámításra vonatkozó rendelkezéseket. Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta (Be. 426. §).
- [22] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k.
előadó bíró, Dr. Tóth Györgyi s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő